

TERMÍN: 11.07.2020

xx32203xx
Recenzia A
Matěj Bělín
matej.belin@employment.gov.sk

Prosím nezasahujte do tejto tabuľky

RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Matěj Bělín**NÁZOV MATERIÁLU: **Slovenský trh práce počas prichádzajúcich demografických zmien**TYP VÝSTUPU*[1]: **Komentár**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo financií SR - Inštitút finančnej politiky**AUTORI/KY: **Daniel Dujava, Monika Pécsyová;**

SPOLUAUTORI/KY: - - ; - - ; - - ; - -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: 1

PRIPOMIENKY:

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	<i>passim</i> , najmä s. 2	Upozornil by som na problém s endogenitou úrovne vzdelania.	Štandardné ekonomické argumenty a aj empirická literatúra (napr. Heckman, Humphries a Veramendi, 2018) hovoria, že úroveň vzdelania si jednotlivci volia strategicky. Ak teda jednotlivci ukončujú vzdelanie optimálne, potom je nutné	Akceptované. Upravili sme poznámky pod čiarou na s. 6 a doplnili sme nasledovný text: <i>„Náš scenár je preto založený na implicitnom predpoklade, že v</i>

			<p>uviesť predpoklady, podľa ktorých zvýšenie vzdelanostnej úrovne povedie k zvýšeniu šancí nájsť si zamestnanie.</p>	<p><i>súčasnosti existujú bariéry, ktoré ľuďom v najnižších vzdelanostných kategóriách bránia dosiahnuť optimálnu úroveň vzdelania. Alternatívne je však tento scenár možné chápať ako zvýšenie zamestnateľnosti tretiny populácie v najnižších dvoch kategóriách na úroveň obyvateľov s maturitou napríklad aj zvýšením kvality učňovského vzdelávania, nie nutne presunom do vyšších kategórií.“</i></p>
2	7	<p>Odporúčam upresniť vysvetlenie, prečo autormi preferovaná metóda odhadu je spoľahlivejšia ako využitie historických dát.</p>	<p>Autori uvádzajú, že využitie historických dát na projekciu miery nezamestnanosti „nepovažuj[ú] za rozumný predpoklad, keďže miera nezamestnanosti má dlhodobu klesajúci charakter“ ale hneď vzápätí dodávajú, že „[t]akáto metóda vedie ku kvalitatívne veľmi podobným záverom“. Ak je metóda historických dát nespoľahlivá, znamená to, že výsledky v článku (ktoré sú podobné) sú tiež nespoľahlivé?</p>	<p>Akceptované. V vo vybranom odseku sme už v predkladanej verzii komentáre vysvetlili, že výsledky sú síce <i>kvalitatívne</i> rovnaké (pokles nezamestnanosti na začiatku projektovaného horizontu a následne jej mierny nárast, pozitívny vplyv</p>

				<p>vzdelávania na mieru nezamestnanosti a pozitívny efekt zvyšovania veku odchodu do dôchodku na mieru participácie), ale historické dáta vedú k vyššej miere nezamestnanosti, lebo nedostatočne zohľadnia pozitívny trend posledných rokov. Pre lepšie vysvetlenie sme do tohto odseku doplnili vetu:</p> <p><i>„Inými slovami, ak vykonáme projekcie v Grafe 12 použitím historických údajov o zamestnanosti, nezamestnanosti a neaktivite, získavame krivky s podobnou dynamikou, ktoré sú však situované o približne 1,5 až 2 p. b. vyššie ako krivky založené na tokoch.“</i></p>
3	7-8	Navrhol by som uviesť výsledky multinomiálneho logitu, prípadne výsledné Markovské reťazce pre	V súčasnej podobe nie je z článku zrejmé, aké intervaly spoľahlivosti sú spojené	Akceptované. Výsledky odhadov a Markovské

		vybrané kategórie (napríklad čerství absolventi alebo osoby blízko dôchodkového veku).	s prezentovanými výsledkami. Taktiež nie je možné posúdiť, či spomínaný multinomiálny logit viedol k intuitívne interpretovateľným koeficientom.	matice prechodu pre vybrané sociodemografické skupiny uvádzame v prílohe.
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Článok predstavuje solídny metodologický rámec pre predpovedanie dopadu demografických zmien a ďalších faktorov na trh práce. Ďalšou pridanou hodnotou sú aj odhady prechodových matíc medzi zamestnanosťou, nezamestnanosťou a ekonomickou neaktivitou pre rôzne demografické skupiny. Tieto odhady majú potenciálne využitie v ďalších štúdiách, napríklad pri analýze rozdielov medzi mužmi a ženami na trhu práce.

---

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.